

Un cop de mà

Lèxic

Contemplar

El verb *contemplar* existeix en català, però sovint en el llenguatge jurídic i administratiu s'usa erròniament. Referit a una llei, una norma, una ordenança, etc., cal fer servir altres verbs, com ara *recollir* o *preveure*, tot i que hi pot haver altres possibilitats:

*La nova normativa **preveu** sancions màximes de 500 euros.*

*La llei ja **recull** aquests casos.*

*El programa electoral ja **considerava** aquest punt.*

*El president va dir: "No **tinc en compte** aquesta possibilitat".*

Gramàtica

Els pronoms relatius (I)

Els pronoms relatius enllacen oracions i eviten repeticions de substantius ja enunciat:
*La noia amb **qui** surto és de Parets.*

En usar-los, però, se solen cometre alguns errors.

Que diu que què? Distinció de que i què

Cal no confondre **que** i **què**, que es pronuncien i s'usen diferentment.

1. El mot *que*, sense accent, es pronuncia amb vocal neutra en català central. Pot ser un pronom relatiu, equivalent a un substantiu, que subordina una frase a una altra i sol aparèixer just després del nom:

*El llibre **que** llegeixes és un clàssic.*

*La Sílvia, **que** és amiga meva, té mal de cap.*

També pot ser una conjunció de subordinació i aleshores no recull el significat de cap substantiu. En aquest cas, sol aparèixer immediatament després del verb:

*Ara diu **que** no ve.*

*Es pensa **que** és el rei.*

I finalment, també pot ser una partícula buida intensificadora, l'omissió de la qual no provoca cap canvi de significat:

Que vindràs, a la festa, demà? [equivalent a *Vindràs a la festa, demà?*]

Aquest *que* no porta mai preposició: ~~de que, amb que...~~ Només pot portar-ne quan, en combinació amb un article, equival a *aquell que, aquella que, etc.*

*Hi aniré amb aquest alumne i **amb el que** et vaig dir l'altre dia.*

Núm. 3

Març
2011

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

2. El mot *què*, pronunciat amb e oberta, sempre s'accentua i pot ser un pronom interrogatiu, equivalent a *quina cosa*. Es pot fer servir en oracions interrogatives directes i indirectes:

Què hi ha per dinar?

Em va preguntar **què** hi havia per dinar.

També pot ser un pronom relatiu, és a dir, un mot que recull el significat d'un mot esmentat anteriorment i, alhora, subordina una frase a una altra. Sempre porta preposició.

Les eines **amb què** sol treballar són molt velles.

La casa **en què** viu amenaça ruïna.

Convencions

El plural en les abreviatures

Les abreviatures formades amb la part final del mot sencer han de reflectir el plural quan es fa servir l'abreviatura en plural. Així, si en fer el plural del mot sencer hi ha d'haver modificacions ortogràfiques, aquestes també han d'aparèixer en l'abreviatura: *senyor* (**Sr.**), *senyors* (**Srs.**), *carretera* (**ctra.**).

Quan abreugem sintagmes que tenen partícules, aquestes han de variar segons la sintaxi: *nota del traductor*: **n. del t.**, *nota dels traductors*: **n. dels t.**

En canvi, si l'abreviatura es fa només amb la part inicial del mot sencer el plural es manté invariable: *telèfons* (**tel.**), *pàgines* (**pàg.**)...

Cal evitar les reduplicacions: *23 pàgines* (**23 pàg.**, ~~23 pp.~~, ~~23 pàgs.~~).

Quan els ordinals van en plural, s'abreugen escrivint el nombre seguit de les dues últimes lletres de la paraula sencera: *primers* (**1rs / 1rs.**), *primeres* (**1es / 1es.**).

Quan s'usen xifres romanes no es fa servir cap abreviació: **III** 24 hores d'escacs Vila de Parets. ~~IIes~~ 24 hores d'escacs Vila de Parets.

Frasesologia

Març, marçot mata la vella i la jove si pot.

Març, marçot mata la vella a la vora del foc.

Webs d'interès

Optimot: <http://optimot.gencat.cat>.

Itineraris d'aprenentatge de la llengua catalana (nivell de suficiència):

http://www.gencat.cat/llengua/itineraris-aprenentatge/index_c.html